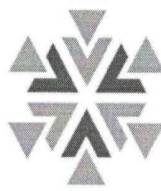

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

DRŽAVNA IZBORNA KOMISIJA

Broj: 485

Podgorica, 06.09.2016. godine

Povodom u javnosti iznijetih različitih stavova u vezi sa primjenom odredaba Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list RCG, br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 31/02, 46/02, 45/04, 48/06, 56/06 i „Sl. list CG“, broj 46/11 i 14/14) koje se odnose na identifikaciju birača putem lične karte, Državna izborna komisija, na sjednici održanoj 06.09.2016. godine, daje

MIŠLJENJE

**o primjeni odredaba Zakona o izboru odbornika i poslanika
koje se odnose na identifikaciju birača putem lične karte**

1. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika iz 2014. godine promijenjen je dotadašnji način identifikacije birača i uvedena je identifikacija putem elektronskih uređaja za identifikaciju. U tom smislu, odredbama člana 68a Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano je, između ostalog, da se na biračkim mjestima koriste elektronski uređaji za identifikaciju birača, koji predstavljaju kompaktnu hardversku i softversku cjelinu sačinjenu od:

- elektronskog čitača mašinski čitljivog zapisa (MRZ) sa lične karte i pasoša;
- računara u čijoj memoriji će biti smješten izvod iz zaključenog biračkog spiska za tačno određeno biračko mjesto uključujući i zadnju fotografiju birača iz registra ličnih karata ili pasoša;
- štampača koji će štampati potvrdu o uspješno izvršenoj identifikaciji birača.

Odredbama člana 68b st. 1 do 3 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano je:

- da je prilikom dolaska na biračko mjesto birač dužan da preda ličnu kartu ili pasoš predsjedniku biračkog odbora;
- da predsjednik biračkog odbora elektronskom identifikacijom pronalazi birača u elektronskom i odštampanom izvodu iz biračkog spiska, da se birač potpisuje na za to predviđenom mjestu na izvodu iz biračkog spiska, nakon čega birački odbor omogućava biraču da glasa;
- da uređaj za elektronsku identifikaciju prikazuje fotografiju birača na monitoru i štampa papirni odrezak-potvrdu, koja sadrži ime i prezime, jmbg i redni broj birača koji je istovjetan onome u odštampanom biračkom spisku. Predsjednik i član biračkog odbora iz suprotne političke opcije čitko i svojeručno potpisuju odštampani odrezak-potvrdu, koja će se potom čuvati zajedno sa glasačkim kuponom.

2. Odredbama člana 1 stav 1 Zakona o ličnoj karti („Službeni list Crne Gore“, br. 12/07 i 73/10) propisano je da je lična karta javna isprava kojom građanin koji ima crnogorsko državljanstvo dokazuje identitet i državljanstvo.

Odredbama člana 226 stav 1 Zakona o parničnom postupku propisano je da je javna isprava isprava koju je u propisanom obliku izdao državni organ u granicama svoje nadležnosti, odnosno ustanova i drugo pravno lice u okviru zakonom povjerenog javnog ovlašćenja i da ista dokazuje istinitost onoga što se u njoj potvrđuje ili određuje. Da se ne može cijeliti istinitost javne isprave potvrđuju i stavovi iznijeti u odlukama Vrhovnog suda Crne Gore, u kojima se ukazuje da se “pravilo o slobodnoj ocjeni izvedenih dokaza ne primjenjuje kada je u pitanju dokazivanje javnim ispravama jer pod uslovima iz čl. 226 stav 1 ZPP-a, sud mora uzeti kao istinito ono što se u javnoj ispravi potvrđuje ili određuje” - (predmet Rev. IP br.27/13).

Odredbama člana 3 Zakona o ličnoj karti propisano je da građanin može imati samo jednu ličnu kartu.

Takođe, odredbama člana 6 istog zakona propisano je:

- da se lična karta izdaje na obrascu koji se propisuje u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima;

- da obrazac lične karte sadrži: Grb Crne Gore, naziv "Crna Gora", naziv "Lična karta", zaštitne elemente i rubrike za unos ličnih i drugih podataka, i to: prezime, ime, pol, dan, mjesec i godina rođenja, državljanstvo, jedinstveni matični broj građanina, fotografija, potpis, datum izdavanja, datum prestanka važenja, broj lične karte, naziv organa koji je izdao ličnu kartu i mašinski čitljiv zapis (MRZ);
- da podatke koje sadrži mašinski čitljiv zapis utvrđuje Ministarstvo unutrašnjih poslova u skladu sa preporukama ICAO Doc 9303, što je ovo ministarstvo i učinilo donošenjem Pravilnika o sadržaju mašinski čitljivog zapisa ("Službeni list Crne Gore", broj 26/08). Saglasno navedenom pravilniku, podaci mašinski čitljivog zapisa unose se u ličnu kartu u tri reda, a svaki red ima po 30 znakova.

3. Iz navedenih odredaba Zakona o izboru odbornika i poslanika i Zakona o ličnoj karti jasno proizilazi **njihova potpuna kompatibilnost u vezi sa obezbjeđivanjem identifikacije birača putem lične karte u toku izbornog procesa**, jer se Zakonom o ličnoj karti utvrđuju podaci koje sadrži mašinski čitljiv zapis, a Zakonom o izboru odbornika i poslanika utvrđeno je da elektronski uređaji za identifikaciju birača sadrže elektronski čitač mašinski čitljivog zapisa sa takve lične karte.

Saglasno navedenom, po mišljenju Državne izborne komisije, **putem elektronskog uređaja za identifikaciju birača može se izvršiti identifikacija svakog birača koji posjeduje ličnu kartu izdatu u skladu sa Zakonom o ličnoj karti („Službeni list Crne Gore“, br. 12/07 i 73/10)**, pri čemu se njena istinitost ne mora dokazivati jer je ova lična karta javna isprava.

4. Određene nejasnoće u vezi sa primjenom Zakona o izboru odbornika i poslanika nastale su usljed toga što se u čl. 68a, 68b, 85 i 85a ovog zakona koristi termin „lična karta“, a samo u članu 80 stav 1 istog zakona koristi termin „biometrijska lična karta“.

Bez obzira na navedeno različito jezičko određenje, jasno je da se sve navedene zakonske odredbe odnose na jednu istu ličnu kartu, jer je Zakonom o ličnoj karti izričito propisano da građanin može imati samo jednu ličnu kartu.

S obzirom da se identifikacija birača može nesporno izvršiti samo na osnovu lične karte izdate u skladu sa Zakonom o ličnoj karti, nije relevantno što se za tu ličnu kartu u Zakonu o izboru odbornika i poslanika koriste dva različita jezička određenja.

Iz svega navedenog, po mišljenju Državne izborne komisije, proizilazi da se identifikacija birača u skladu sa Zakonom o izboru odbornika i poslanika, na izborima raspisanim za 16. oktobar 2016. godine, može sprovesti i bez izmjena tog zakona.

PREDSJEDNIK
Budimir Šaranović